

Kriteerit Vihreän lipun myöntämiselle ja poikkeustilanteen vaikutukset

Päivitetty 14.8.2020

Mistä on kyse?

Tässä dokumentissa käydään läpi Vihreän lipun kriteerit ja se, mitä toimintoja tämänhetkessä poikkeustilanteessa voi toteuttaa normaalisti ja mitä tarvitsee soveltaa. Pohjana on käytetty koulujen Vihreä lippu -kriteereitä, koska poikkeusajalla on kaikista osallistujistamme tällä hetkellä suurin vaikutus kouluihin. Lista antaa kuitenkin osviittaa Vihreä lippu -toiminnan järjestämiseen myös varhaiskasvatuksessa ja vapaa-ajan toiminnassa.

Jos jokin jää askarruttamaan tai huomaatte asioita, joita tässä ei ole huomioitu, olkaa mielellään meihin [yhteydessä!](#)

Ohje dokumentin lukemiseen:

Kriteerit vihreällä = ei ongelmaa, toimintaa voi jatkaa kuten normaalisti

Kriteerit keltaisella = jonkin verran haasteita, joutuu järjestämään uudelleen -> [vinkkejä nettisivuillamme!](#)

Kriteerit punaisella = vaikea tai mahdoton toteuttaa -> annamme teille lisätietoa, jos näitä tulee

Mustalla esimerkkiratkaisuja

1. Teema

- Vihreä lippu -projektissa on teema.
- Teema sisältää ympäristökuormituksen vähentämisen näkökulman.

2. Ympäristöraati

- Toimintayksiköllä on ympäristöraati, joka kehittää, toimeenpanee ja seuraa toimintayksikön ympäristötyötä.
- Raatitoiminta on oppijalähtöistä.
- Raadin jäsenistä vähintään 2/3 on oppijoita.
- Raati kokoontuu vähintään kahdeksan kertaa lukuvuodessa. -> ulkona/turvavälein/etänä
- Raati osallistuu toiminnan suunnitteluun koko toimintayksikön. -> raatilaiset keräävät ideoita omista ryhmistään ja jakavat ne koko raadille digitaalisesti

3. Lähtötilanteen kartoitus

- Raati tekee projektin alussa kartoituksen valitsemansa teeman osalta. -> kartoituksia voi soveltaa olosuhteisiin sopiviksi
  - Joitain asioita voi mitata kuten aiemmin (esim. sähkönkulutus, ruokahävikin määrä), huomioiden turvallinen koulun tiloissa liikkuminen ja muun henkilökunnan kanssa työskentely. Tuloksissa huomioitava hygieniasyyt, esim. veden- ja paperinkulutus.
  - Osan kohdalla voi miettiä, voiko asiaa mitata luokittain/ryhmittäin.
  - Pidempiaikaisessa etäopetustilanteessa oppilaat voivat esim. mitata suihkuaikaa tai muuta vedenkulutustaan kotona.

- Monessa teemassa kyselyt ovat hyvä tapa toteuttaa kartoitus (esim. terve elämä, kestävä kulutus).
- Kartoituksella mitataan toimintayksikön ja siellä toimivien henkilöiden aiheuttamia ympäristövaikutuksia.

4. Toiminta

- Kartoituksen pohjalta raati
  - tunnistaa kehityskohteet,
  - asettaa tavoitteet ja
  - määrittelee toimenpiteet.
- Toimenpiteet sisältävät teemaan liittyen
  - kestävän elämäntavan taitojen oppimista,
  - tietojen lisäämistä ja
  - ympäristökuormituksen vähentämistä.
- Raati seuraa ja arvioi,
  - miten asetettujen tavoitteiden saavuttaminen etenee,
  - ovatko valitut toimenpiteet sopivat ja tarvittaessa muuttaa niitä. -> Jos jouduttaisiin siirtymään suurelta osin etäopetukseen, voi koulussa valittujen toimenpiteiden seuraaminen olla vaikeaa. Silloin raati voi arvioida, tekeekö se uuden kartoituksen ja uudet tavoitteet, esim. vedenkulutuksesta kotona, ja alkaa seuraamaan niitä.

5. Vihreä lippu -tavat

- Toimintayksiköllä on teemaan liittyvät konkreettiset Vihreä lippu -tavat, joilla toimintayksikössä toimivat lapset, nuoret ja aikuiset pyrkivät vähentämään aiheuttamaansa ympäristökuormitusta.
- Vihreä lippu -tavat laaditaan tai päivitetään yhdessä ja koko yhteisö sitoutuu noudattamaan niitä.
- Vihreä lippu -tavat ovat kaikkien nähtävillä yhteisissä tiloissa. -> tarvittaessa laitetaan näkyville sähköiseen oppimisympäristöön

6. Opetustoimintaan sisällyttäminen

- Vihreä lippu -ohjelma on kirjattuna toimintayksikön vuosisuunnitelmaan.
- Teemaa käsitellään eri oppiaineissa.

7. Projektin kesto ja jatkuvuus

- Koko toimintayksikköä koskevaa Vihreä lippu -toimintaa on vähintään kuusi kertaa lukuvuodessa. -> Isojen, yhteisten tapahtumien sijaan voi kaikille yhteistä toimintaa toteuttaa muilla tavoin. Esim. jokainen luokka toteuttaa tietyn saman tempauksen/toiminnan.
- Projektin kesto:
  - a) Perustasolla Vihreä lippu -projektin vähimmäiskesto on kaksi lukukautta ja maksimikesto kolme lukukautta.
  - b) Kestävällä tasolla Vihreä lippu -projektin vähimmäiskesto on kaksi lukukautta ja maksimikesto neljä lukukautta.
- Projekti alkaa joko kevätlukukauden tai syyslukukauden alussa.

8. Osallistujien määrä

- Vihreä lippu on koko toimintayksikön projekti. -> sama kuin kriteeri 7

- Vähintään 70 % oppijoista osallistuu Vihreä lippu -toimintaan arkipäivän toimijoina ja/tai tapahtumien osanottajina. -> sama kuin kriteeri 7
- Oppijoiden perheille tiedotetaan Vihreä lippu -toiminnasta.
- Toimintayksikkö tiedottaa Vihreä lippu -toiminnastaan ulospäin.

9. Toimintasuunnitelma ja raportointi

- Toimintayksikkö tekee Vihreä lippu -projektia varten toimintasuunnitelman FEE Suomen ohjeiden mukaisesti.
- Toimintayksikkö tekee Vihreä lippu -projektista loppuraportin FEE Suomen ohjeiden mukaisesti.